Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

№ 24 (335)
16 червня 2011 р.

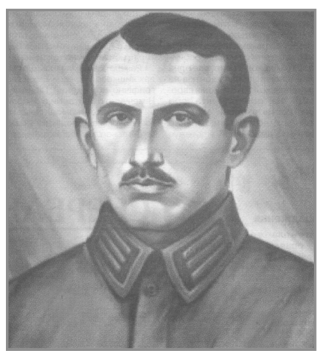
А нині вже їм мало плоті, тіла – взялись за душу нашу, бо розуміють: поки душа своя в народу, він нездоланний. Душу спаси Вкраїні, Господи, її справдешню віру в святе добро, її ласкаву й тиху, як пісня мами, мову!..

Чернець Іван з Вишні

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

НАШІ СВЯТА

НАМ БРАКУЄ ТЕБЕ, ЄВГЕНЕ!

– так сказав голова обласної ради Олександр Сич на освяченні каменя на місці майбутнього пам'ятника Провідникові ОУН Євгенові Коновальцю в день 120-річчя від дня його народження.

З короткими промовами виступили Фотій Володимирський, Роман Іваницький, Руслан Марцінків, Богдан Борович та інші. Приємно було бачити керівників Косівського районного КУНу М. Цьока та Б. Глібчука, які першими в краї спорудили пам'ятник Провіднику в селищі Кути.

Практично всі промовці нагадували присутнім про руку Москви, яка підлістю її аґента Судоплатова 23 травня 1938 року в Роттердамі вбила Провідника ОУН – полковника Коновальця.

Користуючись нагодою, хочу нагадати краянам, що дорогу в політичну боротьбу йому дала «Просвіта». Склавши випускні іспити в українській Академічній гімназії, у 1909 році став секретарем Львівської філії «Просвіти» й записався на студії права Львівського університету.

Вплив на молодого студента мали праці основоположника теорії українського націоналізму Дмитра Донцова, який у той час перебував на Галичині в еміґрації. У 1912 році Євгена Коновальця покликали до Австрійського війська. Під час служби Євген зрозумів, що українській молоді бракує військового вишколу і що в разі вибуху війни між Австро-Угорщиною та Росією українці мусять мати свої військові кадри і частини. Він ініціює створення спеціального студентського товариства «Січові стрільці».

Одним із творців Українського війська після проголошення Української Народної Республіки став Євген Коновалець.

12 листопада 1917 р. Симон Петлюра передав Галицько-Буковинському комітетові згоду Центральної Ради на створення куреня січових стрільців. Пізніше курінь січових стрільців став однією з головних військових частин, які зуміли взяти штурмом «Арсенал» і розгромити січневе більшовицьке повстання.

Після закінчення визвольної боротьби 1917–1920 років на останньому засіданні стрілецької ради в Празі під проводом Євгена Коновальця був обговорений конкретний план подальшої боротьби українців в умовах польської і радянської окупацій. Є. Коновалець запропонував створити підпільну військову організацію. Так була започаткована Українська Військова Організація (УВО).

УВО розгорнула збройну боротьбу проти представників польської влади на українській території. А 29 січня – 3 лютого 1929 року у Відні відбувся Перший конґрес українських націоналістів. На ньому була створена спільна об'єднана Організація Українських Націоналістів (ОУН). Головою Проводу ОУН обрали Євгена Коновальця. Усе своє життя, аж до теракту, він поклав на вівтар відновлення суверенної Української держави.

Пам'ятайте про це, українці!

Михайло РУДКОВСЬКИЙ

ПАМ'ЯТНА МЕДАЛЬ

З ініціативи Івано-Франківського обласного націоналістичного громадсько-політичного об'єднання «Національний вибір» та за сприяння облдержадміністрації й обласної ради з нагоди 120-річчя від дня народження засновника і Провідника ОУН Євгена Коновальця створили пам'ятну медаль. Про це повідомив секретар об'єднання «Національний вибір» Микола Сулятицький. Всього викарбувано з латуні 150 медалей вартістю 15 тис. грн. До них видаватимуть ще й посвідчення.

ВШАНУВАННЯ

МИ ПАМ'ЯТАЄМО!

Традиційно на Зелені свята прикарпатці вшановують убієнних сталінським комуністичним режимом у Дем'яновому Лазі. А в молитвах за їхні душі – усіх, хто впав за волю й незалежність України.

І на цей раз на Трійцю сюди прийшли й приїхали сотні людей. З хоругвами і прапорами, що лопотіли на вітрі, наче крила вільних птахів. Лине гімн «Ще не вмерла…» Владика УГЦ Володимир Війтишин у співслужінні зі священиками українських Церков відправив панахиду за жертвами репресій. І вся велелюдна громада велично проспівала «Вічная пам'ять».

Учасники поминальної урочистості поклали вінки і квіти до братніх могил.

– Бути у цей день тут, у Дем'яновому Лазі, – це моя громадянська позиція і мій святий обов'язок вшанувати пам'ять людей, замордованих лише за те, що вони були українцями, – сказав, відкриваючи громадське віче, колишній Президент України Віктор Ющенко. – Трагедія Дем'янового Лазу в одному ряду з такими злочинами як Биківня, Катинь, Бабин Яр… Вона входить до чорного мартиролога сталінського геноциду проти України – тероризму, зведеного в ранг державної політики. Саме тут розумієш, що комуністичний тоталітарний режим Сталіна є братом-близнюком фашистського тоталітарного режиму Гітлера.

Промовець зупинився на всій українській історії, яка складається з тисяч подій і фактів безперервного нищення українства Москвою, починаючи від Запорізької Січі, останнього гетьмана Петра Калнишевського і закінчуючи останніми подіями шантажування України газовим «зашморгом». Але всі ці «братні» дії старанно приховувались від українців у архівах КҐБ і спецхранах. Бо знання правдивої історії визволить націю з рабства. Якраз цього і бояться наші одвічні вороги. Він висловив надію на створення Єдиної Помісної Української Церкви, яка б духовно єднала й вела націю до волі та утверджувала її.

– І цей день, і це місце духовно єднають українців – живих і полеглих – і нагадують, яку Голгофу довелося пройти бездержавному народові, – наголосив голова обласної ради Олександр Сич. – Водночас це і застереження нині сущим, аби такі трагедії більше не повторились. А нас привчають до безпам'ятства, нав'язують червоні прапори, ніби то не під ними творилась наруга над нацією… Оратор закликав вивчати і пам'ятати трагічні й героїчні сторінки історії, а ще – до порозуміння задля добра нації.

А лідер ВО «Свобода» Олег Тягнибок нагадав присутнім події червня 1941 року у Львові, про страшні звірства, які комуністи чинили під червоними прапорами, і застеріг, що львів'яни не допустять наруги над пам'яттю загиблих. Маємо захистити їхню пам'ять і нашу честь від комуністично-олігархічного клану, який нині панує в Україні.

Про пам'ять і історію, яка не може більше повторитись, говорили заступник голови ОДА Роман Іваницький, голова братства ОУН–УПА Карпатського краю Фотій Володимирський, заступник міського голови Михайло Верес. А голова ОО КУН Богдан Борович нагадав, що «Меморіал» веде розкопки ще одного поховання у с. Пшеничники Тисменицького району, де вже викопали останки 503-ох убитих енкаведистами людей… І нагадав, що із 68-ми розкопаних поховань відкрита лише одна кримінальна справа. Отож убивці не бояться. Вони і їхні нащадки знову підносять червоні прапори. Чи не час із цим покінчити?!

Богдан ВІВЧАР

НОВИНИ

ПРЕПОДОБНОМУ ЙОВУ КНЯГИНИЦЬКОМУ

Голова Івано-Франківської обласної ради Олександр Сич та перший заступник голови обласної ради Василь Гладій взяли участь у відкритті та освяченні пам'ятника преподобному Йову Княгиницькому, яке відбулося в покутському селі Красноставці Снятинського району.

Святкову Літургію очолював Преосвященніший владика, архієпископ Івано-Франківський і Галицький Іоасаф, співслужили йому священики Снятинського деканату. Після завершення Служби Божої відбулась урочиста хода до місця освячення пам'ятника преподобному Йову Княгиницькому, біля якого проходило головне святочне дійство. Владика Іоасаф разом зі священиками здійснили чин освячення пам'ятника, розташованого у затишному сквері в мальовничому куточку Красноставців.

ВУЛИЦЯ ІЛЛЄНКА

На засіданні комісії з питань перейменування вулиць Івано-Франківського міськвиконкому було ухвалене рішення про перейменування однієї з вулиць міста на вулицю Юрія Іллєнка.

Відповідно до рішення комісії, ім'я видатного українського кінорежисера буде мати колишня вулиця Відкрита. Цей варіант був і в переліку вулиць для перейменування, запропонованому «свободівцями». Мотив простий – вулиця пролягає у центральній частині міста, має нейтральну назву, а найголовніше – розташована поблизу місцевого кінотеатру.

У зверненні ВО «Свобода» зазначено, що Юрій Іллєнко за своє життя зробив вагомий внесок у розвиток українського кінематографа, життєвим прикладом утверджував повагу до національних цінностей і звичаїв українського народу, все життя віддав на прославу України.

Нагадаємо, 15 червня виповнюється рік з часу смерті видатного українського кінорежисера Юрія Іллєнка.

НА ПРЕМІЮ ІМЕНІ ДЕНИСА СІЧИНСЬКОГО

Премія імені Дениса Січинського в галузі музичного мистецтва є найвищою в області відзнакою за вагомий внесок у розвиток музичного виконавства на Прикарпатті та в Україні, популяризацію творчої спадщини Д. Січинського, значні творчі здобутки композиторів. Премією імені Дениса Січинського відзначають хорові колективи, ансамблі, дириґентів, окремих виконавців за концертні програми, музикознавчі дослідження, що стали видатною подією в мистецькому житті Прикарпаття, музичні твори різних жанрів, які концентрують в собі високі естетичні цінності.

Отримати консультацію щодо питань, пов'язаних із присудженням премії можна за **тел. 55-19-72** або в **каб. 540** облдержадміністрації.

РЕЗОНАНС

РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДОЛАННЯ БІДНОСТІ В УКРАЇНІ

Як ми повідомляли, Івано-Франківська обласна організація «Жіноча громада» провела «круглий стіл» на тему «Заробітчанство: заробляємо чи втрачаємо?», на якому було ухвалене Звернення до Президента, Верховної Ради і Кабінету Міністрів України. Надійшли відповіді з ВРУ та Мінсоцполітики щодо порушених питань.

Із листа Верховної Ради:

Ваше звернення розглянуте у Комітеті з питань соціальної політики та праці ВРУ. Окрім порушених вами питань на виконання рекомендації круглого столу на тему: «Реалії та перспективи подолання бідності в Україні» Комітет заслухав і обговорив інформацію Міністерства соціальної політики України та інших центральних органів державної виконавчої влади про хід виконання зазначених рекомендацій.

Відмічено, що протягом 2010 р. спостерігалась позитивна динаміка щодо зростання доходів населення.

Але за межею бідності перебуває близько чверті населення України, рівень злиденності склав 13 відсотків. Передбачене до 2010 року скорочення рівня бідності до 21,5 відсотка і рівня крайньої бідності до 3 відсотків не відбулося.

За результатами засідання Комітет ухвалив рішення рекомендувати Кабінету Міністрів України: забезпечити своєчасне та безумовне виконання завдань і заходів, визначених в Указі Президента України В. Ф. Януковича «Про невідкладні заходи з подолання бідності» та внести на розгляд ВРУ проект Закону України про затвердження Загальнодержавної програми подолання та запобігання бідності, законопроектів: про затвердження Загальнодержавної програми «соціальне житло» і про внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення» тощо.

(Чит. стор. 2)

«ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА» – ДЛЯ КОЖНОГО ОСВІТА

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Триває передплата на газету «ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».

Вона й надалі працюватиме на національно-просвітянську ідею, для реалізації тих сподівань, на які чекає українство.

І для того, щоб мати надійного провідника у сучасності і в майбутнє, передплатіть «ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ».

Передплатний індекс – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без вартості оформлення):

на місяць – 3,38 грн.,
на три місяці – 10,14 грн.,
на півроку – 20,28 грн.,
на рік – 40,56 грн.

ТАК ДУМАЮ

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР – НАРУГА НАД УКРАЇНЦЯМИ

Доля українського народу склалась і надалі складається так, що він не може вибороти своєї національної держави у марксистської сатанинської потвори з її червоним прапором, хоч Україна знаходиться в центрі Європи, яка ще двадцять років тому очистилася від антихристиянської чуми з її червоним прапором. Ці європейські народи нині живуть у своїх національних державах, зі своєю символікою – притаманною їхній землі, її природі, в якій формувався їхній світогляд. А українцям ще й нині намагаються з допомогою російських імперіалістів нав'язати для подальшої окупації нашої землі чуже-вороже поняття – «інтернаціоналізм» під червоним прапором і «класову боротьбу».

Це обумовлюється двома основними факторами: по-перше, їх приманює багатство української землі, по-друге, слабкість етнічної української нації, яка пережила тривалу неволю і жертовну боротьбу за свободу, в якій загинув цвіт української нації, що й поглибило силу волі до єднання навколо побудови своєї національної держави.

Коли постала незалежність, народ отримав право будувати свою державу. А будувати не було кому. Взялася до роботи прокомуністична олігархія і розпорядилася по-більшовицьки: народові сказали – «земля ваша, а все багатство на ній – наше». І хутенько прибрали всі багатства України до своїх рук. Навіть парторги в одну мить стали мільйонерами і банкірами. Нині вони при грошах і при владі, урядують по-більшовицьки. Нині Президент Янукович шукає винних і судить, але чи знайде і засудить тих, які, як він Міжгір'я, захопили райські куточки України.

Нам, українцям, щоб зберегти свою націю і свою державу необхідно наполегливо згадувати нашу правдиву історію і примусити звернути на неї увагу всієї західноєвропейської цивілізації. Бо ж нашу долю визначали й держави-переможці як у Першій, так і в Другій світових війнах. Після Першої світової переможці віддали українців на поталу Москві й Варшаві. А коли після Другої світової війни держави-переможці святкували перемогу ідеалів свободи над коричневою чумою, Західна Україна стікала кров'ю в боротьбі з комуністичною чумою за ідеал своєї національної свободи, проголошений ще Президентом США Вільсоном 1918 року.

Саме через їхню позицію потурання окупантам такою страшною була доля українців. Скільки їх було замордовано як у Березі Картузькій, так і в численних сталінських концтаборах. А західний християнський світ про це мовчить. То, може, треба йому нагадати хоч би про масову участь українців у Другій світовій війні. Українці гинули на фронтах не тільки під червоним прапором. Ветерани війни – українці, які проживають на Заході, кажуть: «Перейдіть лише кладовища полеглих у Нормандії, огляньте жертви великого союзного десанту на надбережжях Франції, і на вояцьких хрестах знайдете стільки українських прізвищ, що вам зробиться соромно за весь так званий цивілізований світ, для якого довгий час Україна не існувала. Українська кров лилась під американськими, англійськими, канадійськими, французькими прапорами за спільні ідеали, в осягненні яких українська участь замовчується».

Маємо вже незалежну Українську державу, визнану цими великими країнами, але владу в Україні захопила прокомуністична олігархія, яка на поводку у російського імперського керівництва чинить червоним прапором наругу над почуттям національної самоповаги, національної честі, національної гордості українського народу.

Степан ПРИЙМА

ЗАПОВІДІ УКРАЇНЦЯ

ДЕКАЛОГ НЕБАЙДУЖОГО УКРАЇНЦЯ ВОЛОДИМИРА ВІТКОВСЬКОГО

Зважаючи на важливість мовного питання в утвердженні Незалежної України та побудові заможного громадянського суспільства, закликаю всіх українців повсякчас керуватись цими настановами.

Українцю, твоїй мові загрожує небуття. Не обманюйся її державним статусом: під його облудним «прикриттям» вона неухильно сповзає до фатальної межі, а разом із нею – культура, традиції, правда й воля твого народу. Відкинь облудну думку про незворотність такого сповзання й твою буцімто цілковиту безпорадність у цій ситуації. Не шукай сторонніх винуватців її вмирання – головним винуватцем є ти сам.

Тільки твоя любов здатна втримати рідну мову на сім світі й тільки брак такої любові – вбити остаточно. Можна з часом повернути до хати втрачений достаток, але рідне слово, як і рідна людина, вмирає назавжди. Його порятунок – твій святий обов'язок і твоє непорушне право, тож починай сповна користатися цим правом уже сьогодні!

1. У своїх національних прагненнях не покладай жодних надій на владу й політиків.

2. Звертайтеся до всіх тільки українською мовою! Того ж вимагай від інших щодо себе. На звертання російською, залежно від ситуації, не реаґуй зовсім або чемно відповідай: «Не розумію. Говоріть, будь-ласка, українською». Будь при цьому настільки ж коректним і ввічливим, наскільки стійким і послідовним.

3. Оминай крамниці, кав'ярні, місця відпочинку з російським мовленням та озвученням. Хай гаманці власників цих закладів сповна відчують невигідність їхньої мовної поведінки. Якщо сам працюєш у сфері обслуговування, пам'ятай, що ти зобов'язаний обслужити клієнта лише тоді, коли він звертається до тебе українською.

4. Читай передовсім українські книжки, газети, журнали; слухай і дивися вперевагу українські трансляції, вистави, сайти в Інтернеті, аудіо- та відеозаписи. До чужого не звертайся без доконечної в тому потреби. Сам переконаєшся, що при бажанні до 90 відсотків необхідної інформації ти можеш отримати рідною мовою.

5. Дбай повсякчас про чистоту рідного слова. Звільни свій лексикон від «пірожених», «самольотів», «бумаг» і т. п. Якщо твій приятель, діловий партнер чи співрозмовник уперто «обходяться» без української мови – подумай, чи не краще й тобі обійтися без такого приятеля, партнера чи співрозмовника.

6. Не піддавайся на будь-чиї провокації. Уникай спонтанних «вуличних» дискусій із російськомовними опонентами. Твоя сила – не в довжині язика, а в непохитності й волі.

7. Демонструй іншим приклади мовної та національної гідності. Роз'ясню людям засади ненасильницької тактики боротьби з русифікацією. В цій боротьбі єднайся з однодумцями, залучай небайдужих.

8. Сам не виказуй хамства і зупиняй хамів. Твоє несприйняття чужої мови та культури не мусить перетворюватися на ворожість до її носіїв. Законні права та свободи цих людей у жодному разі не мають бути підважені.

9. Уникай абсурдів і виявів сліпого фанатизму. Не варто наполягати, аби заїжджий іноземець розмовляв із тобою лише українською. Але наполегливо тягнися до свого, по змозі оминаючи чуже.

10. Завжди працюй над собою, аби стати розумним, шляхетним, сильним, привабливим, конкурентноспроможним. Твори образ українця, гідний бути прикладом для наслідування!

РЕПЛІКА

ДЕ Ж ВИ, ЗАХИСНИКИ «РУСЬКОЯЗИЧНИХ»?

Відколи постала незалежна Україна, відтоді чуємо безперервні плачі, чи-то з білокам'яної, чи її пахолків в Україні. Плачі на захист «руськоязичних». То їм було мало російських шкіл, російської преси, книг, теле- та радіоефіру, то їм подавай «второй государственний»… Зрозуміло ж, за рахунок автохтонів, себто українців, яким не лише відмовляють у наданні можливості навчатись українською державною мовою, як це робиться у Донецьку. Дійшло до того, що книг, газет, журналів українською в Україні видається в рази менше, ніж російською, а на телебаченні й на радіоефемках українське слово почуєш хіба що в рекламі. І попри те оті плачі тривають. Але усе складається так, що робити життя «руськоязичних» кращим вони намагаються за рахунок України й українців. А ось попросити білокам'яну, аби та розщедрилася, якось їм не з руки…

Та нагода така у них є постійно, а особливо тепер, коли Москва дере з українців за газ три шкури. Скажімо, чому має такий любий їй і близький братній український народ, як ми не раз чули, платити за газ більше, ніж «осоружний» німець чи ще якийсь інший європеєць.

Здавалося б, захисники «руськоязичних» мають ударити й постійно бити «на сполох» в усі інформаційні дзвони: та що ж ви робите, брати, одноплемінники, одномовники, однодумники чи ще якось… Та хіба так можна обдирати, якщо вже не брата, то ближнього?

Та де там, мовчать! Мовчать, ніби їм замкнуло. Чи бояться образити пана, з руки якого годуються, чи, нарешті, відверто демонструють своє фарисейство, коли справді потрібно стати на захист українців без мовного означення. Чи розуміють, що дивідендів у Кремля такими вимогами не заробиш… Але сам факт мовчання всієї оцієї фарисейської руськозахисної братії красномовно свідчить, що не за людей вони побиваються і страждають, а за корито, з якого хлебчуть. І це варто розуміти й про це пам'ятати не лише сьогодні, а тоді, коли біля виборчої урни роздумуватимемо, кому віддати свій голос.

Богдан ВІВЧАР

ДІСТАЛО!

А МОСКАЛЕВІ – ХОЧ КІЛ НА ГОЛОВІ ТЕШИ

Наша галицька приповідка (шкода, що її не почув ніде С. Пушик, бо у виданому ним збірнику серед 12 858 приповідок її немає), винесена в заголовок, характеризує необґрунтовану впертість і догматичність поглядів та мислення індивідуума. А що ним, на нашу гірку біду, особливо грішать наші північні сусіди, переконався, «блукаючи» Інтернетом, де надибав «умозаключеніє» Міхаіла Горбачова, в якому він, даруйте, просторікує, що роси й малороси – себто росіяни й українці – фактично один народ. І наводить, як на його думку, переконливий арґумент, що його Раїса була… українкою і таких, подібних до їхньої, сімей тисячі, котрі, треба розуміти, «впоследствии» стали росами. Ну, що тут скажеш, крім означення: «клініка». Не було би так прикро, якби подібно висловлювався «рядовий» шовініст, але ж це глаголить лавреат Нобелівської премії миру, колишній і, слава Богу, останній Президент СРСР та Генсек більшовицької партії.

Ну що для Горбачова і подібних до нього вся українська історія боротьби в обороні українства, націєтверджуюча поезія нашого Пророка Тараса Шевченка, праці Михайла Грушевського, де переконливо доведена українська окремішність, зрештою, де здоровий глузд? А логіка московських шовіністів «залізна»: раз один народ, то і одна мова, звичайно, російська, і одна, «канєшно», держава зі столицею в Москві. Чи не тому творитися вакханаліям з приєднанням нас до «русского міра»? Чи не тому проводиться, за чиїмсь влучним висловом, «кірілізація» православної Церкви? Як цілком слушно пише (хоч, спостерігаючи його мовну поведінку, тепер в мене особисто є підозра, що він її «писав», та не читав) в своїй книзі «Україна – не Росія» Леонід Кучма: «Не колонією намагалась зробити Росія «Малоросію», вона намагалась зробити її частиною себе…» (стор. 142).

Загалом тиснуть зусібіч: опираються демаркації і делімітації наших спільних кордонів, тримають непристойно завищені ціни на газ, напевно досить добре оплачують місцевих «козачків», бо ті безустанно риють проти України, де тільки можуть і як можуть. Серед цих яскраво виражених типів – аґроном із Умані, нардеп-реґіонал Колісниченко, антиукраїнську діяльність котрого, як мовиться, видно неозброєним оком. А ось іншого зразка нардепа, теж реґіонала Зубова, не відразу розгледиш, він і українську мову вивчив, щоб підступно переконувати нас у доцільності позаблокового статусу України, тобто поза НАТО і таке інше.

І так повсюдно: у Верховній Раді, на каналах телебачення – щойно промовляє москаль або, ще гірше, з'яничарений хохол, нічого доброго для України й про Україну, як правило, не почуєте. Питається, на що все це розраховане? Адже крах СРСР, побудованого на фальші, був природний і закономірний. І тепер, коли його колишні народи вдихнули повітря хоч якоїсь свободи, про жодне створення якогось оновленого Союзу не може бути й мови. Тим паче, що Україна – не тільки географічно, а й ментально в своїй більшості знаходиться в Європі. Та й наші недруги посилають своїх дітей вчитися в країни НАТО, чим начебто визнають переваги демократичного світу, але Україні, за їхньою логікою, туди – зась!

Наш стан такий, що треба говорити відверто: російський націоналізм, як імперієтворчий, давно – ще з часів Петра І – переріс у шовінізм, що рівнозначно фашизму, і його бацилою в Росії заражені, за багатьма спостереженнями, майже всі, починаючи від верхівки влади й закінчуючи «простим русскім мужиком». А ті поодинокі голоси як, до прикладу, Валерії Новодворської чи Олексія Широпаєва, що лунають у самій Росії на захист демократії, а отже, і вільного розвитку інших народів, поки що шовіністами не почуті. Та й чи будуть колись почуті? Запитання риторичне. Тому маємо бути на сторожі й бити на сполох за першої нагоди, тиснути на нашу неукраїнську владу, будити до українства – такий наш західняцький льос – наших холодноярських братів у центрі та на сході України. І ще багато чого іншого потрібно робити…

Ілля ЗАГРАНОВСЬКИЙ,
заступник голови обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка

РЕЗОНАНС

РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДОЛАННЯ БІДНОСТІ В УКРАЇНІ

(Закінчення. Поч. на 1 стор.)

Із листа Мінсоцполітики:

Одним із основних завдань, які на сьогодні стоять перед державою, є запровадження дієвого механізму надання молоді, насамперед випускникам вищих шкіл, першого робочого місця.

Законодавчо це питання вреґульоване законами України «Про зайнятість населення» та «Про забезпечення молоді, яка отримала вищу або професійно-технічну освіту, першим робочим місцем з наданням дотації роботодавцю».

Держава забезпечує молодь, яка закінчила або припинила навчання у середніх загальноосвітніх школах, професійно-технічних або вищих школах, звільнилася зі строкової військової або альтернативної (невійськової) служби, додатковою ґарантією – першим робочим місцем. Такий механізм реалізується шляхом бронювання на підприємствах, в установах і організаціях до п'яти відсотків загальної кількості робочих місць. На 2011 рік підприємствами, установами, організаціями в межах установленої квоти робочих місць заброньовано понад 8,3 тис. робочих місць для працевлаштування молоді.

Крім того, передбачений механізм сприяння зайнятості випускників вищих та професійно-технічних шкіл шляхом надання дотації роботодавцям. На це Державним бюджетом на 2011 рік передбачено виділити кошти в сумі 25 млн. гривень.

За інформацією Івано-Франківської облдержадміністрації, відповідно до положень Реґіональної угоди, укладеної між облдержадміністрацією, об'єднаннями роботодавців та профспілковими об'єднаннями на 2011–2012 роки у сфері оплати праці сторони домовилися забезпечити щорічне підвищення рівня середньої заробітної плати загалом по області не менше ніж на 20 відсотків, довівши її рівень до кінця 2011 року до 2,5 тис. гривень.

На сьогодні в області відкрито 54 дитячо-юнацькі спортивні школи, в тому числі, 1 школа вищої спортивної майстерності, і 8 шкіл олімпійського резерву. Функціонує обласна дитячо-юнацька спортивна школа для дітей-інвалідів «Інваспорт», 19 підліткових клубів за інтересами, які відвідують діти з багатодітних та малозабезпечених сімей, інші.

КАЛИНОВА ГІЛКА

УКРАЇНСЬКОЮ? ТАК!

У Миколаєві (обласному) розпочалася і триває громадянська акція «Калинова гілка» (kalynovahilka.org.ua). Ініціатори спілкуються з людьми, сподіваючись почути від них позитивні відповіді й отримати допомогу, щоб переконати тих, хто ще не шанує рідну мову, так званих російськомовних українців, повернутися до вжитку і спілкування рідною українською мовою. Бодай між собою. Бо хто ж, окрім українців за національністю, подбає про збереження від умирання і подальший розвиток української мови?!

Отож подаємо фраґменти акції, які нагадують, як не прикро, про ганебний стан української справи, справи українського національного відродження. А у нас такого немає? Тож гляньмо на себе в дзеркало, побратими-українці, будь ласка!

* * *

Крамничка з продажу всілякого дріб'язку. Знайома жіночка, власниця крамниці, завжди відповідає українською мовою. Заводимо розмову про акцію, пропонуємо долучитися.

– Не візьму наліпки, бо боюся реакції російськомовних. Будуть обходити десятою дорогою, а то й придумають шкоду якусь. Було мені: почепила в крамниці якусь аґітацію за БЮТ. Заходять і кажуть: «Это те, которых бьют». І дивляться на мене. То я вже після цього не хочу ніяких акцій.

– Подумайте: ми ж в Україні, а не в лісі. Вовків боятися, то і в ліс не ходити. А тут…

– А тут зроблять славу: «Націоналісти. Бандерівці». А мені треба щось продати. Не хочу й думати…

* * *

Павільйончик «Кури гриль». Із вікна виглядає молодий чолов'яга. Виявляється, українець. Вітаємося українською. Відповідає російською.

– А чому так: ми до Вас – українською, а Ви – російською?

– А в мире много людей, которые разговаривают не на своем родном языке. И ничего! Живут!

– Але ж Ви не зустрінете англійця, який би в Англії відповідав англійцеві, наприклад, французькою. Навіть в Україні Ви не зустрінете, зокрема, грузинів чи татар, які б розмовляли між собою російською.

– Ну, англичане, грузины, татары для нас не указ. Мы – украинцы в Украине – сами с усами.

– Це Ви так думаєте?

– Поверьте, не только я. До свидания!

І не помилився, як не прикро.

* * *

Книгарня. Продавчиня – молода жінка, українка. Відповідає виключно російською. Намагаємося переконати, розповідаємо про акцію, показуємо наліпки.

– Нет, не возьму. Я училась в русской школе и мне русский язык – родной!

– Ви помиляєтеся. Рідна мова – це мова роду, дідів, прадідів. А російська – просто звична.

– Нет, я думаю по-русски и не хочу по-украински.

– А хто ж подбає про українську мову, як не українці? Росіяни?

– Пусть об этом беспокоится кто-то другой, другие…

* * *

Вчителька української мови слухає розповідь про акцію, про шанування українцями рідної мови.

– А для чого ота акція? Самі ми шануємо українську. А інші? То вже їхня справа…

І розповідає подрузі про випадок у маршрутці, коли пасажири дивилися на чоловіка, який звернувся до водія українською мовою, як на хвору людину з бацилами націоналізму. Захотілося запитати: «То чи мало б місце таке, коли б українці дбали гуртом про рідну мову?!»

* * *

Добре знайома людина, українець, з яким ми – однодумці, бере, не вагаючись, наліпки.

– Ти знаєш, з цими наліпками почуваю себе як партизан: дивись, та й ускочиш у якусь халепу… Звідусіль провокації, небезпека, погрози, неприємності… І це – в Україні!

За день телефонує: «Наліпки зірвали! З кожного під'їзду, де наклеїв!»

– Треба було наклеїти на свою поштову скриньку, щоб було зрозуміло, що це – твоє рішення, твій особистий заклик, а не нав'язування волі всім.

– То ти хочеш, щоб мені побили вікна або обмалювали чи підпалили вхідні двері в квартиру?!.

* * *

Невеличка крамниця з продажу парфумерії, миючих засобів. Власник – молода жінка, українка, російськомовна. Від акції відмовляється.

– Да. Я – украинка, но я – не националистка. Я уважаю всех.

– А себе поважаєте? Ви вважаєте, що націоналіст – це той, хто шанує українську мову? І як українка може поважати себе, не шануючи рідну мову?

– Повторяю: я – не националистка и не бандеровка. Я уважаю всех. Надоело слушать «про мову». Как власть не знает, что и как делать, так начинает морочить головы разговорами «про мову», Церковь и другое, не имеющее в жизни никакого значения!

– Вибачте, але ініціатор акції – не влада. До речі, і влада, яку обрали Ви, російськомовні, не українська: хто такі Азаров, Клюєв, Колєсніков, Льовочкін, Могильов, Єфремов, Янукович і багато інших, добре відомо.

– Извините. Меня ждут покупатели. Разговорами «про мову» сыт не будешь…

* * *

Розповідаємо про акцію людині, яку знаємо як щирого українця ще з часів референдуму 1991-го року.

– Наліпки краще прилаштувати на свою поштову скриньку…

– Я мешкаю в приватному будинку, в приватному секторі, де поштові скриньки були на вулиці, де вони понівечені й ними давно ніхто не користується.

– Наклейте на воротях…

– Еге ж! Щоб мені їх розмалювали чи мене зустріли й побили?!

– На ринку наліпки тримаються. Якось же треба гукати українців до єдності…

– На ринку люди ходять. А у нас на вулиці рідко побачиш людину. Заступитися буде нікому. На мій погляд, українців уже ніщо й ніхто не об'єднає: час втратили, втратили віру українців…

Наліпки бере, щоб спробувати знайти порозуміння з українцями, уникнувши ускладнень. Порозуміння українців між собою в Україні!

* * *

Павільйон «Чернігівське пиво». Заходимо. За прилавком – молода жінка.

– Скажіть, будь ласка, ми можемо побалакати із власниками?

– Так. Ми – власники.

– О, та Ви ще й українською відповідаєте і, мабуть, долучитеся до акції «Калинова гілка»…

Розповідаємо про акцію, показуємо і пропонуємо наліпки.

– Нет, наклейки мы не возьмем, наклеивать не надо!

– А чого це Ви зразу – російською мовою?

– Потому что мы выросли в другой стране, с другим языком…

– Та Ви – ще молода людина. Була країна, а зараз її нема. Є незалежна Україна, в якій Ви прожили більшість свого життя…

– Ради Бога! Какая там Украина?! Одно название…

– Якою вона буде, залежить від нас, українців, погодьтеся. Нас в Миколаєві – близько 70 відсотків, в області – 80 відсотків, а в Україні – 78 відсотків…

– Где Вы видели этих украинцев?!

– Маємо ними стати, позбувшися стану «російськомовних», шануючи рідну мову. Чи Ви не хочете?

– Нет, не хочу. Незачем и ни к чему… Извините, у нас клиенты…

* * *

А акція «Калинова гілка» триває, щоб зростала кількість українців, які б не почувалися партизанами в Україні, а впевнено, не боячись, казали всім «Українською? Так!», щоб менше було серед українців перевертнів, щоб, можливо, через акцію, через участь у ній якомога більше українців (зокрема, вчителів і учнів старших класів, студентів вишів, працівників бібліотек, закладів культури, установ і підприємств, журналістів, депутатів рад усіх рівнів, членів партій і громадських організацій національно-патріотичного спрямування) зробити перші впевнені кроки до самоорганізації української нації, в якій багато хто сьогодні бачить єдиний можливий шлях до її самовизначення, оздоровлення і духовного відродження, порятунок нації і України від… Малоросії. Дай, Боже! Далі буде…

Леонід ПІНЧУК,
член ініціативної групи акції, м. Миколаїв

ДУХОВНЕ

ПРИЙМІМО ЙОГО ТЕПЕР!..

Є тільки один, який може спасти нас, – це воскреслий, живий Ісус Христос.

«Я – путь, істина і життя! Ніхто не приходить до Отця, як тільки через Мене» (Йо. 14, 6).

Є Ісус Христос. Нема нікого іншого. Ні релігія, ні моральність, ані добрі діла. Христос, син Божий – єдиний Спаситель.

Він – дорога, не дороговказ. До Бога ніхто не може прийти, обминувши Його. Тільки через Ісуса Христа.

«І нема ні в кому іншому спасіння, бо й імени немає іншого під небом, що було дане людям, яким ми маємо спастися» (Ді. 4, 12).

Тільки Ісус Христос може спасти нас.

Але, якщо ми прагнемо спастися, ми повинні прийняти Ісуса Христа.

«Котрі ж прийняли його – тим дало право дітьми Божими стати, які в ім'я його вірують» (Йо. 1, 12).

Отже, тільки ті, які прийняли Його, є Його синами й дочками.

Ми віримо, що Ісус може спасти нас. Але ми не будемо спасенні доти, доки не почнемо діяти нашою вірою і не довіримось Ісусові Христові.

Це той шлях, що його вказує Біблія: «Віруй у Господа Ісуса, і спасешся ти і твій дім» (Ді. 16, 31). Отже, ми маємо вибрати Христа, прийняти Його, надіятися на Нього, віддатись Йому, довіритись Йому. Це, власне, та віра, яка спасає. Прийміть Христа, прийміть Його зараз. З цього моменту вічне життя може бути вашим. Отже, прийдіть тепер і прийміть Христа! «Шукайте Господа, поки його можна знайти! Взивайте до нього, поки він близько!» (Іс. 55, 6). Приходить час, коли не можна буде знайти Господа. Тому приймім Його, приймім Його тепер!

В'ячеслав КУЧМА,
лікар вищої кваліфікації, член НСЖУ

СПОГАДИ

УСЕ ПЕРЕЖИТЕ — З НАМИ…

ПРО ЖИТТЯ ПІД ОКУПАНТОМ І БОРОТЬБУ З НИМ ЗГАДУЄ ІРИНА СТРОЦЬКА

(Продовження. Поч. у № 21– 23)

Це була моя молодість – буремна і неповторна! Ці роки наповнені спрагою знань, релігійним і патріотичним вихованням, прагненням брати участь аж до визвольних змагань. Як душевно для мене звучать рядки поезії Міри Гармаш:

Плачу за тобою, рідне,
древнє місто,
У глуху і березневу ніч.
Хоч вселяє доля
із років намисто,
Ти мені не сходиш
з-перед сонних віч.
Простелюсь барвінком
На Високім замку,
Підніму калину
на гробах стрільців,
Папороті цвітом
стану на світанку,
Щоб вогонь із мене
душі їхні грів.
Помолюсь у тиші
в Святоюрському храмі
Та його віднайду
незабутню тінь.
В слід його приклякну
у холодній брамі,
Щоб благословення
дав майбутнім поколінням.

У 1944 році перед приходом непрошених визволителів більшість відомих людей краю – інтеліґенція і молодь – покинули Батьківщину, рятуючись від червоного терору. Ті, що залишилися, принишкли в очікуванні чогось злого. Не чути було українських пісень, ні веселого дзвінкого сміху, ні цікавих розмов, натомість на кожному кроці під бренькіт балалайки надоїдливо звучали чужі нам пісні – «Катюша», «Шаланды полные кефали».

Донині не забувається вічний розпачливий лемент мешканців Львова і краю, яких без причини насильно вивозили в Казахстан, у далекий Сибір з різних обжитих місць, де ще свіжі братські могили, в яких поховані нещасні жертви, закатовані жорстокими енкаведистами. Ще не загоїлися душевні рани людей, які втратили рідних та близьких у вихорі воєнних лихоліть і на полі бою. Ще український народ на галицькій землі не спам'ятався від усіх тих потрясінь і переживань, як знову цю землю стала топтати більшовицька орда. Так на зміну одному окупанту приходив інший, якого добре пам'ятали з 1939-го. Сум і відчай огорнули людей.

Владно в усі сфери суспільного життя вривалися чужі слова. Нам, молодим, важко було погодитись із такими раптовими перемінами. Бо навіть під час німецької окупації ми могли вільно співати українські, стрілецькі, козацькі, народні пісні й ніхто нам не забороняв святкувати національні і релігійні свята, не переслідував тільки за те, що ми – українці. А тут зовсім інша атмосфера… Що ж ми робили?

Після другої гімназійної школи я вступила в п'яту школу, оскільки колись це була гімназія. …В гімназії ще панував дух українства. Вчителі були дуже хорошими. Тільки одна вчителька мови і літератури, яка до речі, була керівником нашого класу, суттєво відрізнялась від інших. Вона примушувала нас з особливим пієтетом ставитись до російської мови і літератури, читати більше російських книг, аніж потрібно знати за програмою, вимагала навіть, щоб ми між собою спілкувались російською мовою. Це нас обурювало й ображало. Якось на виховній годині ми довідались від неї, що вона за національністю білоруска, але «предпочитает русский язык». Дівчата просили її сказати щось білоруською мовою. Вона ледве докупи зліпила кілька слів. Ми посміялись, бо зрозуміли, що вона цієї мови не знає, або слабо нею володіє. А коли вкотре на перерві вона зробила нам зауваження (вона любила тихенько підходити й робити зауваження, що ми її не слухаємо), я не стрималась і сказала їй: «Краще б ви подбали про свою білоруську!» Відтоді вона на мене так заповзялась! Почала кричати, обзивати. Відтоді наші стосунки були зіпсовані. Вона занижувала мені оцінки, відчувалась її антипатія до українських дітей, а я особисто бачила в ній чекіста, а не вчительку.

Навчаючись у сьомому класі, я вступила в юнацьку Організацію Українських Націоналістів. Присяга та інші організаційні настанови відбувались в урочистій, утаємниченій атмосфері. Відразу відчувалось, що попереду – велика і серйозна праця, котра повинна виконуватись у глибокій конспірації, чітко, відповідально, обережно, швидко. Спочатку я мала псевдонім Гуцулка. Легких завдань і доручень не було. Кожне з них – пов'язане з ризиком. Безпосереднім провідником нашої групи був Омелян Пришляк. Переважно всі завдання я виконувала сама. Лиш деякі зі Стефою Соджак. Тоді мені було нелегко, бо вчилась у двох школах і ще мусила находити час для святої справи.

Ми розклеювали звернення, прокламації, відозви до людей про те, що треба гуртуватись, чого треба остерігатись та інше. Моя мама цього навіть не знала. Вона дуже боялась за мене і я від неї конспірувалась. Ми і між собою мали конспірацію. Були об'єднані в маленькі групки (по 5–6 осіб). Це була дівоча сітка, а була і хлоп'яча. Ми не знали, хто ще є з нами. Ця конспірація була для того, щоб, як потрапиш у тюрму, ти нікого не могла видати.

Ми ще мусили друкувати. Товаришка мала знайомого, який чергував ночами в одній організації, а там були друкарські машинки… Вона з ним домовилась, і ми вночі пішли туди друкувати. Мамі я сказала, що йду до товаришки вчитись. Одна диктувала, інша – друкувала. Ми мали друкувати понад 500 листівок. Цілу ніч не спали, а вранці мусили йти до школи.

Крім того, на тій групі ми вивчали справжню українську історію, географію, щоб орієнтуватись по всіх теренах, куди нас могли відправити. Старші групи, які були в організації (по 19–20 років), організовували похідні групи. Вони йшли на Східну Україну, наприклад, у Харківську область, аби готувати людей до створення Української самостійної держави, вели розмови, дискусії, лекції, читали. Крім того, ми збирали допомогу для УПА. Деякі дівчата плели шкарпетки, рукавиці, щоб воякам було тепло взимку.

(Далі буде)

РЕЗОНАНС

ПОЕЗІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ЄДНАННЯ

Перший цьогорічний весняно-літній заїзд відпочивальників у оздоровчому центрі «Чайка» на Херсонщині складався переважно з інвалідів-чорнобильців майже з усіх областей України. Спочатку між «західняками» і «східняками» виникали типові непорозуміння через проімперську, російсько-шовіністичну зомбованість останніх. Приміром, «східнякам» не сподобались кольори (червоно-чорний) спортивного костюма нашого земляка, поета, письменника і журналіста Миколи Симчича. «Східняки» привселюдно в громадських місцях називали ці кольори «бандьоровськими» і закликали від'єднати Західну Україну від Східної. Микола Миколайович віджартовувався: «Але ж ви поклоняєтесь цим кольорам, коли вболіваєте за футбольну команду «Шахтар»... А щодо «від'єднання», то це не просто дурість, а свідома провокація «абхазького варіанту» і грузинських подій 2008 року. Мусимо, хлопці, навчитись жити спільно з отакими зовсім різними переконаннями. Мусимо навчитись розуміти одні одних, тобто більше спілкуватись, дискутувати, але в жодному разі не допустити до громадянського протистояння, як це штучно намагались спровокувати у Львові 9 травня і тепер готуються повторити цю ж провокацію 22 червня».

Доводилось переконувати «східняків», що ми не маємо жодної аґресії супроти своїх співгромадян, що аґресивними й непоступливими малює нас у їхній уяві ще совкова ідеологія національного розбрату, але всупереч їй ми повинні, за словами філософа Е. Канта, мати мужність користуватись власним розумом. Але найвагомішим чинником у таких дискусіях стала літературна творчість Миколи, насамперед його поетична книга «Політок».

Творчі зустрічі, проведені М. Симчичем на прохання відпочивальників, розтопили лід упередженості й нерозуміння. «Східнякам» імпонували російськомовні вірші автора. Вони назвали «Політок» поезією національного єднання. Донеччанин Ігор Кулабухов, подружня пара з Волині – Руслан та Ірина Бубали, відставний офіцер з Володимира-Волинського Геннадій Нікітін, потомственний козак з Полтавщини за освітою вчитель фізики, а за фахом – капітан міліції Олег Мартусь, працівниця ОЦ «Чайка» Валентина Рикунова, лікар з Прикарпаття Володимир Тиндюк та інші дякували авторові за щирі, теплі й зрозумілі рядки правди про нас.

Нестор МАРТИНЕЦЬ,
голова Івано-Франківської ОО «Спілка Чорнобиль»

ДОЛІ

«Мораль пані Дульської». Праворуч – Нінель Шевченко-Пашко

У ЖИТТІ Й НА СЦЕНІ

Нінель Семенівна Шевченко-Пашко народилась на Дніпропетровщині 18 квітня 1926 року, дитинство проходило в праці, навчанні і з піснею. Та війна чорним круком увірвалася до рідного гнізда. В серпні 1941 року загинув батько, а її з сестричкою евакуювали в Краснодар. Мати пішла на фронт, де 1943 року загинула.

Старша, Нінель, вчилась в училищі, працювала на ватній фабриці, а молодша, Зоя, виховувалась у дитячому будинку. Згодом випускниць училища переводять у Москву працювати на заводі, та дівчина, бажаючи прискорити перемогу, у свої шістнадцять літ іде добровольцем на фронт. Із фронтом дійшла до Латвії, беручи участь у жорстоких боях, проявляючи мужність і відвагу, за що й нагороджена бойовим орденом «За мужність». З армії повернулась у Дніпропетровськ, хоч родинне гніздечко було зруйноване, батьки загинули, а сестричку Зою ще довго буде розшукувати.

Вчилась у театральному училищі. В 1951-му – після закінчення училища – одержує скерування до Станіславського музично-драматичного театру, де за десять років зіграла п'ятдесят ролей, третина з яких – головні ролі з такими провідними артистами театру як народна артистка України Любов Калачевська, Дмитро Огіренко. Працювала з режисерами Віталієм Смоляком, Володимиром Нестеренком і Дмитром Ревицьким.

Та маленькі діти (а робота в театрі вимагала бути на постійних гастролях) змушують перейти на іншу роботу. З 1961 року Нінель Семенівна створює гурток художнього слова в колишньому Палаці піонерів (сьогодні – Центр дитячої та юнацької творчості), а також із чоловіком організовують молодіжний театр при Будинку офіцерів. Сотні школярів і студентів, робітників навчались у цих закоханих у пісню, театр, мистецтво людей – Богдана Григоровича і Нінелі Семенівни Пашків. А скільки поставлено вистав, проведено концертів і цікавих зустрічей із майстрами сцени. Багато хто з вихованців продовжив їхню справу й пов'язав своє життя з театром і сценою.

У 1981-му Пашків запрошують до обласного театру ляльок, де зі щирістю сердець вони творили казку для дітей. І до сьогодні тут їм вдячні за ту самовіддану працю на сцені й роботу з творчим колективом. На жаль, Богдан Григорович рано відійшов з життя, залишивши по собі пам'ять не тільки як актор, режисер, але й організатор театру в родинному селі Сілець Тисменицького району при будинку культури, де є кімната-музей знаного односельця.

Тут із виходом на пенсію вчителем народознавства і активним помічником у роботі театру й організації мистецьких заходів в селі та районі працювала Нінель Семенівна. У 1991-му вона знаходить відраду своєму серцю й приходить у відомий хор «Фронтові друзі». Поруч із друзями-фронтовиками, колишніми в'язнями концтаборів несе пісні людям, розповідає юним про велику трагедію нашого народу – війну, яка принесла горе людям, але не вбила в людей любові до волі й пісні.

Хоча сьогодні дуже відчуває болі від прожитих літ, усе ж іде на репетиції хору, на концерти, бо знає, що її життя – сцена. А ще приємно, що в місті її як акторку драмтеатру й театру ляльок люблять і пам'ятають люди. Нінель Семенівну знають і як чудову співачку хору, наставницю, чудову подругу, в якої за плечима 85 весен.

Зорина ФЕРНЕГА

ВАРТО ЗНАТИ

МОЛОЧКО – ДІТЯМ, НАСТОЯНКУ – ЛІТНІМ

Досвідчені пасічники й апітерапевти стверджують, що немає хвороб, яких би не лікували бджоли. Отже, цього разу поговоримо про те, для кого корисне маточне молочко, і ще раз про те, що лікують мертві бджоли.

Отже, маточне молочко – цінний концентрований продукт бджільництва, який містить у собі всю таблицю Менделеєва. Він зміцнює імунну систему організму, лікує багато хвороб.

Як відомо, маточним молочком бджоли годують молодих личинок і матку. Якщо звичайна бджола влітку живе 30–35 днів, то матка може жити до восьми років. Завдяки унікальному харчуванню вона може відкласти яйця, які заважать вдвічі більше, ніж вага комахи.

Маточне молочко поліпшує апетит, зір, пам'ять, реґулює артеріальний тиск, знижує рівень цукру та холестерину в крові, має протирадіаційні властивості, діє як протизапальний та протипухлинний засіб. Особливо корисне воно тим, хто одужує після важких хвороб, операцій, травм, хронічно перевтомлений, а також вагітним.

Дітям маточне молочко допоможе при порушенні травлення, вилікує бронхіальну астму, заспокоїть нерви, стверджує відомий бджоляр зі Львова В. Батіг. Цей продукт бджільництва однаково корисний людям, які мають низький тиск, або тим, у яких артеріальний тиск підвищений.

Щоб організм отримав усі необхідні мінерали та амінокислоти, достатньо за день з'їсти пів чайної ложки молочка. Нагадаєм, що його потрібно покласти під язик і якнайдовше розсмоктувати. Після цього протягом хоча б двадцяти хвилин не пити.

Слід наголосити, що у чистому вигляді маточне молочко зберігається не більше шести годин, тому пасічники його консервують, заморожують, або заспиртовують. Перевагу необхідно надавати консервованому маточному молочку. Застереження для читачів: якщо приймаєте міцні антибіотики, бджолині ліки вживати не варто (не буде бажаного ефекту). Краще спершу вжити медикаменти, а вже потім – бджолопродукти.

І ще коротко про «еліксир молодості». Досвідчені пасічники знають, що користь людям приносять не лише живі бджоли, а й мертві. Наші предки використовували їх з давніх-давен. «Мертві бджоли допомагають при короткозорості, цукровому діабеті, вони реґулюють обмінні процеси в організмі й допомагають відновлювати його природні функції. Надзвичайний лікувальний ефект має хітиновий покрив бджіл, – ділиться досвідом пан Віталій. – Хітин виводить з організму радіонукліди. Найбільше їх у зонах стихійного лиха».

Настоянку з мертвих бджіл пасічники назвали «еліксиром молодості». Ця назва дуже вдала – мертві бджоли допомагають літнім людям відновлювати пам'ять. Вживаючи бджолині ліки, вони молодшають. Отож дружіть з бджолами й пасічниками і будьте здорові сотню літ.

Підготував ***Михайло РУДКОВСЬКИЙ***

ТЕАТР І ЧАС

ЗА ЛАШТУНКАМИ МИСТЕЦЬКИХ ЧАР

ДО ІСТОРІЇ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНСЬКИХ ТЕАТРІВ 20-их років МИНУЛОГО СТОЛІТТЯ

(Закінчення. Поч. у № 20 – 23)

ТЕАТР ОЛЬГИ МІТКЕВИЧ

«…Душею театру були Леся Кривицька, Леонід Боровик, Олена Бенцалева, Микола Бенцаль (режисер), Євген Цісик (дириґент і капельмейстер). Самовідданою артистичною працею під орудою Ольги Міткевич вони здобули визнання галицького глядача. І у той час, коли зала М. Лисенка у Львові «світила порожніми місцями під час «прем'єр» і коли львівський театр під дир. Стадника з трудом пробивався крізь життя, рятуючи своє існування виїздом на провінцію, під той час у Надвірній, в Биткові або в Чорткові під час представлень Укр. Придн. театру саля була повна».

Майстер комедійних ролей і декорацій Леонід Боровик після закриття у жовтні 1926 р. Придніпрянського театру – у 1928–1929 рр. – виступав у відродженому Українському народному театрі ім. І. Тобілевича (Станіславів) з такими знаменитими акторами, як В. Блавацький, Ніна Блавацька, Леся Кривицька, Микола Бенцаль з дружиною – Оленою Бенцалевою, С. Яковлів, Б. Паздрій, В. Карп'як. Велику увагу Театр ім. Тобілевича присвячував сценографії, що було заслугою Л. Боровика.

Як згадує один із театральних діячів, зокрема відроджувачів Українського незалежного театру ім. І. Тобілевича Данило Антоневич, Леонід Боровик – «прекрасний актор, мистець-декоратор Театру ім. І. Тобілевича, «Заграва», Театру ім. Котляревського в Галичині, резонер, його ролі – Нерона в «Камо грядеши», Шуліка в «Ой, Морозе, Морозенку» Лужницького та ін. Рожденний 1894 р., помер, повернувшись до своїх родичів у Ленінґраді, під час німецької облоги 1943 р. в трагічних обставинах».

Талановита опереткова співачка з прекрасним голосом сопрано Олена Бенцалева вступила до Українського театру м. Проскурова (нині – Хмельницький) 1919 р. з гімназійної лавки – включилась до трупи театру Начальної команди УГА у Вінниці. Мала також успіх у народно-побутовому репертуарі. Згодом виступала у Львівському театрі О. Загарова (1921–1923), Театрі ім. Тобілевича (1928–1938, Станіславів, Коломия), Драматичному театрі імені Лесі Українки (1939–1941, Львів), Львівському оперному таборі (1941–1944). Згодом – на еміґрації, де й померла 1990 р.

Матеріально-фінансова скрута й утиски польської окупаційної влади призвели до занепаду Придніпрянського театру. Після його ліквідації актори розійшлися по інших театральних трупах.

Ольга Міткевич, обнадієна політикою так званої «українізації в підрадянській Україні», повертається до Союзу. Та суспільно-політичні умови для розвитку театрального мистецтва, затисненого постулатами «соціалістичного реалізму», не сприяли творчій праці Ольги Міткевич-Дорошевич. Хоча вона й брала участь у театральному житті, клопоталася зборм, збереженням і виданням творчої спадщини свого чоловіка – письменника, публіциста, фейлетоніста і театрального діяча Власа Дорошевича. Померла 7 травня 1941р. в Ленінґраді.

Ось така коротка історія театрального життя Галичини перших десятиліть двадцятого століття.

Володимир МОРОЗЮК